Iniciativa PRIMOKIZ:
Razvoj strategije
za celostno podporo
družinam z otroki do 7. leta starosti

POVZETEK SITUACIJSKE ANALIZE

OBČINE BLED

Občina Bled se je decembra 2020 z namenom oblikovanja strategije družinam prijazne občine vključila v Iniciativo PRIMOKIZ. V tem času smo skupaj s člani LAT (Lokalno akcijski tim) in preko participativnega sodelovanja s strokovnjaki, ki izvajajo različne programe za otroke do 7. leta in starši otrok do 7. leta, pripravili situacijsko analizo. Ta ponuja pregled obstoječega stanja in nakazuje potrebne nadaljnje ukrepe. Celotna situacijska analiza je samostojni dokument, v nadaljevanju je opisan kratek povzetek ključnih ugotovitev.

V občini Bled so na razpolago visokokvalitetni programi, storitve in dejavnosti, ki zagotavljajo celostno podporo družinam z otroki do 7. leta starosti. Ker pa se zavedamo, da je tudi dobre stvari še vedno možno izboljšati, smo izvajalce, s pomočjo vprašalnika za strokovnjake, povprašali kakšne programe ponujajo, katere prednosti in slabosti prepoznavajo, kako se povezujejo in evalvirajo svoje programe. Poslali smo ga na elektronske naslove 61 izvajalcev.

Vprašalnik je izpolnilo 23 izvajalcev.
Pregled vprašalnika za strokovnjake je pokazal, da so njihovi programi namenjeni širši populaciji (od rojstva do 7 let). Le štirje izvajalci so za svoje programe navedli, da so namenjeni ožji skupini otrok. Programi sicer pokrivajo starostni razpon otrok starih od 0 do 7 let, vendar je največ programov namenjenih otrokom po petem letu, zato bi bilo v prihodnje – v načrtovanju ukrepov, potrebno razmisliti, kako bi spodbudili večjo ponudbo programov za otroke od rojstva do petega leta.

Večina izvajalcev je označila, da sodelujejo z drugimi. Povezujejo se predvsem s podobnimi organizacijami znotraj lokalne skupnosti z namenom popestritve programa, izmenjave znanj in doseganja večjega števila ljudi. Možnosti za izboljšanje sodelovanja vidijo v tem, da bi bilo več izmenjave dobrih praks, znanj, sodelovanje bi okrepili s še več skupnimi srečanji oz. s koordinatorjem, ki bi društva in organizacije povezoval.

Večina izvajalcev svoje programe evalvira. Evalvacije opravljajo med potekom programa in ob zaključku skupaj z uporabniki s pomočjo vprašalnikov ali z individualni razgovori.

Glede zagotavljanja finančnih sredstev in prostora je večina izvajalcev napisala, da sodeluje z Občino Bled. Pri programih, ki so namenjeni izključno staršem, občina ne sodeluje oz. sodeluje tako, da informira javnost o samem programu.

Večina izvajalcev je v povezavi z željami glede vloge občine izpostavila več finančnih sredstev in nadaljnje sodelovanje tudi v smislu nudenja prostora.

Na vprašanje, kje vidijo priložnosti za izboljšavo, so izvajalci navedli različne odgovore. Izpostavijo več sodelovanja s starši, več promocije njihovih programov, več stalnih, kontinuiranih programov za otroke, več programov za mlajše otroke, večji poudarek na trajnostnih programih. Izvajalci vidijo priložnosti v stalnem izboljševanju svojih programov, pri čemer jim pomaga evalvacija.

Glede predlogov za izboljšave pa lahko izpostavimo njihov predlog po novem, centralnem igrišču.

V načrtovanju ukrepov za oblikovanje strategije predlagamo, da ponovno pozovemo vse izvajalce, da pripravijo opis svojih programov, ki bodo služili informiranju in prepoznavanju novih priložnosti sodelovanja in razvoja.

Naslednji korak članov LAT-a je bil priprava Vprašalnika za starše in njegova izpeljava. Izpolnilo ga je 232 staršev, od katerih ima večina otroke vključene v Vrtec Bled.

Večina družin je kot glavni razlog življenja v občini Bled navedla možnost ureditve življenja v hiši svoje/partnerjeve družine, na drugem mestu pa je izpostavljena narava, jezero, gore.

Večina staršev (82%) uporablja igrišča z igrali, največ Športni park Bledec, nato igrišče na Homu in igrišče v Zasipu.

Tematske poti in pešpoti uporablja 60% staršev. Največ uporabljajo tematsko pot okoli jezera, nato Blejsko fitnes promenado na Straži, Začaran gozd na Homu in Godrnjačevo pot na Bohinjski Beli.

V popoldanske aktivnosti je vključenih 51% otrok. Največ jih je vključenih v športne aktivnosti, nato si sledijo enako zastopane kulturno umetniške aktivnosti, učenje tujih jezikov in glasbena šola.

Starši so ocenili zelo visoko zadovoljstvo z javnimi inštitucijami (Vrtec Bled, OŠ Bled, knjižnica, ZD Bled, Medgeneracijski center).

Prav tako so podali visoko zadovoljstvo s prireditvami, športnimi, kulturno umetniškimi in športno kulturnimi prireditvami.

Manjše zadovoljstvo je opaziti z zaposlitvenimi priložnostmi, z njimi je nezadovoljnih 53% staršev.

Prav tako je velika večina nezadovoljnih s stanovanjskimi priložnostmi (82%) in politiko Občine Bled za mlade družine (65%).

Glede informiranosti o dogodkih 63% staršev meni, da je slabo informirana. O dogodkih največkrat dobijo informacijo preko prijateljev/družine, v šoli in Vrtcu Bled in v Blejskih novicah.

Na vprašanje, katerih aktivnosti si želijo v občini Bled v prihodnje, so odgovorili (po vrsti): športne aktivnosti (70%), umetniško kulturne aktivnosti (49%), promocija zdravega življenjskega sloga (22%), aktivnosti za povezovanje skupnosti (21%), medgeneracijske aktivnosti (15%), podpora nosečnicam in staršem pri vzgoji (11%).

Podatki pridobljeni s pomočjo obeh vprašalnikov, so pokazali, da je izražena potreba po visokokakovostnih programih. Le-ti morajo biti del celovitega sistema skladnih javnih politik, ki povezujejo predšolsko vzgojo z drugimi programi podpore: zdravstvenimi, socialnimi in kulturnimi. Tudi v Strategiji trajnostnega razvoja Občine Bled 2030 je med strateškimi cilji na prvem mestu kakovostno (so)bivanje vseh generacij, s poudarkom na ohranjanju števila mladega prebivalstva, k čemur lahko pripomore tudi iniciativa PRIMOKIZ. Naši predlogi, ki so nastali na podlagi pregleda rezultatov vprašalnikov in sestankov LAT, so naslednji:

1. Infrastruktura

- Glede na veliko število manjših otroških igrišč na Bledu je potrebno zagotoviti enega večjega/centralnega v ožjem središču Bleda (Straža Bled, Športni park Bledec – obnovitev in povečanje s pumptrack-om)
- Dotrajana atletska steza (prenova steze in primerno redno vzdrževanje s strani upravljavca)
- Ureditev dodatnih kolesarskih stez
- Ureditev prometne varnosti
- Stanovanjska problematika – zaradi težkega dostopa do stanovanj se predlaga, da se v prihodnosti v občinskih prostorskih aktih upošteva nujnost uravnoteženja stanovanjskih priložnosti za mlade družine in na drugi strani starostnike (uravnoteženje družbe)

2. Kadrovska problematika

- Glede dostopnosti do služb drugih izobrazb je potrebno spodbujati investicije za privabljanje drugih obrtno-storitvenih dejavnosti (zmanjšanje komunalnih prispevkov, komunalno urejene parcele za tovrstno dejavnost ipd. – Obrtna cona Lisice)
- Dodatno zaposlovanje kadrov v že obstoječih organizacijah (na primer zaposlitev športnega pedagoga, ki pripravlja program trenažnega procesa za vsa društva, bibliotekar, kader v vzgoji in izobraževanju, strokovni delavec na področju socialnega varstva…)

3. Zdravstvo

- Zagotoviti logopeda, specialnega pedagoga v okviru ZD Bled, ki bi sodeloval z vzgojno izobraževalnimi ustanovami v občini Bled

4. Informiranje in povezovanje

- Zagotoviti spletno platformo, ki bi informirala mlade družine o vseh programih, infrastrukturi ipd. namenjene mladim družinam
- QR koda za dostop do tekočih aktivnosti za mlade družine (lokacije, kjer se zadržujejo družine opremljene z QR kodami – (vrtec, šola, knjižnica, igrišča, vse naštete inštitucije)
- Mesečna rubrika v Blejskih novicah ter na spletni strani občine Bled (zavihek) - dogodki za družine in otroke na Bledu
- Koordinator za povezovanje vseh akterjev
- Pogostejša izmenjava primerov dobrih praks (srečanja na kvartale)
- Sodelovanje na projektih za otroke, sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi institucijami v občini Bled in sosednjih občinah

5. Dodatni programi

- Spodbuda s strani občine za programe za mlajše otroke in specifične skupine pri že obstoječih ponudnikih programov
- Že obstoječa predavanja za starše v okviru šole, vrtca, knjižnice, medgeneracijskega centra bi se lahko organizirala tudi na temo specifičnih skupin npr. avtizem, ADHD ipd. in za mlajše otroke
- Ko gre za programe za specifično populacijo, bi se občina lahko povezala z izvajalci v regiji, izven občine
- Priprava krajšega vprašalnika za vse izvajalce programov za otroke do 7. leta in njihove starše, ki niso izpolnili vprašalnika za strokovnjake (opis programa, dejavnosti, financiranje). Podatki o programih so pomembni za izboljšanje informiranosti o storitvah in vzpostavljanja novih oblik sodelovanja med izvajalci
- Zbiranje predlogov na predstavitvah situacijske analize (staršev, strokovnjakov, inštitucij)

Člani LAT-a (Lokalni akcijski tim):

- Helena Ule, Barbara Falle (Vrtec Bled)
- Vesna Kordež (OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled)
- Hana Premrl, Monika Valjavec (Medgeneracijski center Bled)
- Božena Kolman Finžgar, Irena Razingar (Knjižnica A. T. Linharta Radovljica)
- Jaka Bassanese (podžupan občine Bled in občinski svetnik)

- Nuša Piber (DO RE MI)
- Zara Pleterski (Center za socialno delo Gorenjska, Enota Radovljica)
- Lidija Pretnar Pristov (Zdravstveni dom Bled)
- Barbara Omerzel (Društvo Žarek)
- Janja Sinkovič (Območno združenje Rdečega križa)

Koordinator Občine Bled: Neja Gašperšič

Facilitator Iniciative za Občino Bled: Lidija Srša (predstavnica Pedagoškega inštituta)

Pripravili: člani LAT-a (Lokalno akcijski tim)

Bled, 14.2.2022